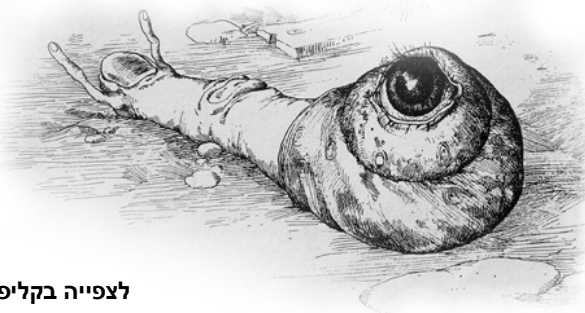

ע' קווירית

פנזון לייאגוס קוויריים, גיליון 19, 4 בלמבר 2009

"היא האחת" - רובי וויליאמס
גוף גברי כאובייקט וכספקטקל

לצפייה בקליפ: <http://www.youtube.com/watch?v=1CvoAax2DA0>

החוקרת לורה מלווי הייתה הראשונה להציע את האבחנה המכוננת לפיה הצופה האוניברסאלי נחשב תמיד לגבר סטרייט. מסיבה זו ימנע המבע המיינסטרימי מלהציג גוף גברי כאובייקט, פן יעורר באותו צופה אידיאלי את יצר ההומוסקסואליות האסור וכן רעה חולה נוספת: ייחוס כוח פוטנציאלי לאישה כמי שמביטה בגבר במבט מחפיץ. ואולם, אין זה נכון לקבוע כי גברים סטרייטים לעולם אינם מוצגים כאובייקטים, אלא שההחפצה שלהם עוברת "קידוד" שמאפשר להפיג את חרדותיו של הגבר המערבי מפניה. הגיליון הראשון של ע' קווירית עסק בשחקן והראפר לשעבר "מארקי" מרק וולברג. בקליפ "Good vibrations" רואים כיצד אקטיביות קיצונית של הגוף הגברי משמשת כמקודד למשיכה כלפיו, עקב הקישור לסבל ולמאמץ. פעילות האגרופ, הריקוד והאגרופ של וולברג מונעת לכאורה את החפצתו ובו זמנית היא מהווה תירוץ להצגתו בעירום חלקי ולהאדרת גופו הגברי האתלטי וה"כל יכול". הקליפ מדגים את ההבדל שבין החפצה של גבר להחפצה של אישה: בעוד וולברג אקטיבי בצורה קיצונית, משיר מבט ומתעמת בקשיחות עם המצלמה, הצעירה שלוהקה לציודו בקליפ, פסיבית לחלוטין ומבטה אל המצלמה מפויס ואף כנוע. חלקה בקליפ בטל בשישים לעומת חלקו שלה, אלמלא שימשה כמסמן הטרוסקסואלי קריטי, הייתה נוכחותה למעשה מיותרת לחלוטין.

רובי וויליאמס, יוצא להקת הבנים "טייק ד'את" שהיה לזמר סולו מצליח בזכות עצמו, איננו גבר שרירי או בעל פנים יפות. למרות זאת, תודות לכריזמה וסקס אפיל היה לאליל נשים ונערות. בקליפ המרשים לשירו "she's the one" רובי וויליאמס הוא מאמן החלקה על קרח, שלאחר פציעה של המאמן שלו נאלץ להיכנס לנעליו, מתגבר על הטראומה מילדותו ומבצע ריקוד ניצחון מפואר, לצד הרקדנית הראשית שהפכה בינתיים לזוגתו.

בעוד השיר מתהדר אמנם בפזמון "she's the one" המבע של הקליפ אומר כולו: **he's the one**. האישה שבסיפור, הגיבורה ומושא השיר לכאורה, כמעט ואיננה נוכחת בקליפ, מבחינה סיפורית ויזואלית כאחד. רובי וויליאמס הוא מושא הסיפור ויותר מזה – המושא לצילום המתפעל. הרקדנית נעלמת, מסובבת אלינו את גבה, איננה. לעיתים המצלמה נפנית ממנה באופן ברור בכדי להתמקד בווייליאמס. אמנם לעיתים המצלמה מתרחקת גם מווייליאמס, אך תרחיקים אלה נובעים מאילוץ טכני ברור – יצירת האשליה שווייליאמס עצמו, ולא כפיל, הוא הרוקד בוירטואוזיות מפעימה על הקרח. כחלק מהאדרתו של וויליאמס מתארות הקומפוזיציות של השוטים השונים את אפסותה של הרקדנית לידו. היא ילדית וחלשה והקלז אפים עליה נועדו לרוב רק בכדי לתאר את הערצתה כלפיו. מלבד פונקציה זו שהיא ממלאת, היא איננה מעניינת כלל בפני עצמה.

היעדר הנרטיב והתוכן של הרקדנית מודגש כשהיא מושווית למי שחלקו בקליפ לכאורה קטן אף משלה – בן זוגה לשעבר לריקוד ששובר בקליפ את רגלו ובכך "מאלץ" את וויליאמס להיכנס את נעליו. לרקדן זה מייחדים קלז אפים המראים אותו צופה בווייליאמס וזוגתו כובשים את הרחבה, כשקביים לידו, והוא עד לניצחון שהיה יכול להיות שלו. בסוף הריקוד המשותף הוא מדדה גלמוד על קביו. הקנאה ושיברון הרב שהוא ודאי חש ברורים מאליהם. לווייליאמס עצמו מיוחס כמובן הנרטיב ה"ראשי" – במסגרת הקליפ אנו חוזים בפלאשבק מילדותו המתאר כיצד סיפור זה הוא שמעניק לנו את תחושת ה-closer הכה מוצלח שבו מסתיימת הדרמה בקליפ. לרקדנית לעומת שני הגברים, אין סיפור המאפשר להזדהות עמה. היא למעשה ריקה מתוכן. הנרטיב היחיד שלה הוא נרטיב ההתפעלות שלה מווייליאמס, מלבדו אין לה כמעט כל קיום או חשיבות. היא אינה אלא אביזר שבאמצעותו ניתן להציג את ההערצה לווייליאמס מבלי להיחשד בהומוסקסואליות. לו הייתה מושמטת מהקליפ, היו היחסים הטעונים בין שני הגברים, כמו גם התענגות המצלמה על ביצועיו של וויליאמס, מקבלים מייד תפנית לא רצויה.

הקליפ עצמו מלא פאתוס, על גבול המגורח, מה שמציל אותו מהפרזה הוא נוכחותו הקומית של ויליאמס, שמעניקה לקליפ, על הרצינות התהומית שלו, גם שמץ של הומור עצמי. עובדה זו מהווה מקודד אנטי הומוסקסואלי לכשעצמו שכן תוספת ההומור מאפשרת להסוות את ההתפעלות והמשיכה המתעוררת כלפי ויליאמס וביצועיו מעוררי ההשתאות על הקרח, כבדיחה בלבד. לבוש בגד גוף מצועצע, וויליאמס חג סביב זוגתו כטווס גאה, מרחף בשפגט באוויר לעיניהם הנרגשות של צופי האצטדיון והשופטים הנדהמים ומסיים בסלטה מרהיבה באוויר. קליפ זה הינו דוגמא לחגיגה מקודדת של הגוף הגברי בכל בתפארתו.

דוגמא לקידוד אחר של אובייקטיזציה של הגוף הגברי נמצאת בקליפ "Rock D.J.". ויליאמס נראה בו מבצע סטריפטז לעיני עשרות נשים אדישות החגות סביבו במעגל בעזרת סקטים. לא רק הנשים אדישות, גם המצלמה נמנעת מלחקות מבט סובייקטיבי נשי על גופו של ויליאמס, ע"כ נמנעת הפיכתו של ויליאמס לאובייקט מיני עבור הנשים שבתוך הקליפ. אך מה על הצופה החוזה בויליאמס מתערטל לעירום מלא? הוא נענש. הסטריפטז ההומוריסטי הופך למחזה דמים קניבאלי, כאשר רובי קורע מגופו עור ובשר, ומשליך אותו לטובבת תאוות הדם.

לצפייה בקליפ: <http://www.youtube.com/watch?v=TGelsMOIJZY>

לצדכונים על איליונות חדשים הצטרפו לקבוצה בפייסבוק:

<http://www.facebook.com/group.php?gid=148196341462>

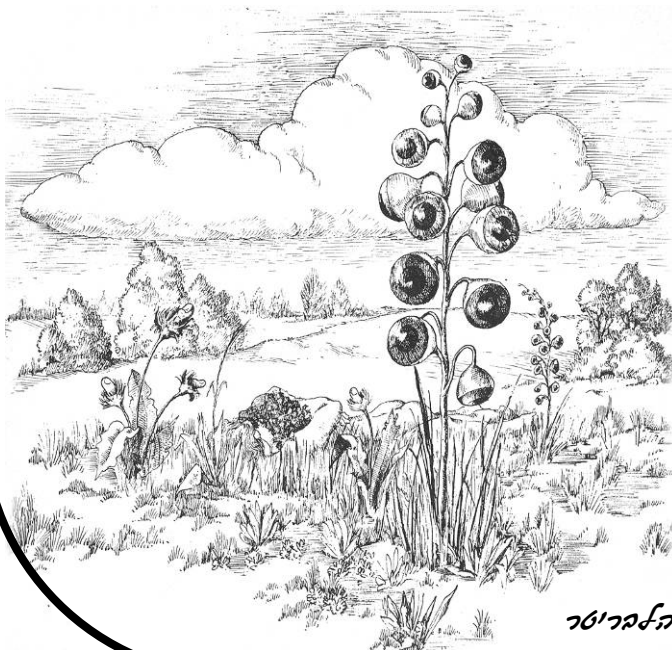
או לרשימת התפוצה:

<http://groups.google.com/group/queereye?hl=iw>

או פשוט כתבו לי:

צי בר

D_tv25@hotmail.com

איורים: הארייט

כפר רותם

סיפור בהמשכים – פרק 1

"אבל אתה לא יכול להגיד לי שאני לא יכולה לצאת...כן, אבל אתה לא יכול להגיד לי שאני לא יכולה לצאת...מיכאל, אבל אתה לא יכול להגיד לי שאני לא יכולה לצאת להלוויה!.. מיכאל, הפרזנטציה ביום רביעי! היום רק יום ראשון! ... כי אני רוצה להיות עם המשפחה...מיכאל, מיכאל, אני אכזבתי אותך פעם?.. מיכאל, אני איי פעם אכזבתי אותך? ... מיכאל, יום שלישי אני יוצאת מפה. מלה שלי מיכאל. ... אני אהיה בזמן. מיכאל, יום שלישי אני יוצאת מפה. מיכאל, מלה שלי. יום שלישי אני יוצאת מפה."

טל סוגרת את הפלאפון במורת רוח. בידה מזוודת גלגלים. היא עומדת על סף כביש בינעירוני ריק, בלב עמק מוקף הרים. סביב אין נפש חיה. מעבר לכביש ניצבת תחנת אבן ישנה, בלב השדות השטוחים שלמרגלות ההרים, שאותם חוצה כביש צר, סדוק וארוך. על השלט לכיוון אליו מוביל הכביש כתוב "כפר רותם", ומתחתיו שלט "בית קברות" שמצביע לאותו הכיוון.

טל חוצה את הכביש אל תחנת האבן ולפתע תופסת בגרונה. נשמתה נקטעת, מתקצרת היא מוציאה משאף ושואפת ממנו. אחרי רגע מוציאה חפיסת כדורים ובולעת כדור. ההתקף נרגע לאט. היא מחכה. מספר מכוניות חולפות על פניה, כולן מלוכלכות אבק ואדמה. מושב עובדים. לבסוף, מכונית שחורה, ישנה וחבוטה, מזכירה מכונית של קברנים, מאיטה ומצפצפת לטל. טל פונה אל הנהג ללא היסוס, עת עמדה בתחנה נזכרה איך היה זה פעם טבע אצלה לתפוס טרמפ מהכביש הראשי אל תוך המושב שאין בו אוטובוסים.

"אתה מגיע לכפר?"

"כן"

"תודה!" טל נדחקת עם המזוודה הקטנה אל המושב האחורי. הנהג הוא חרדי צעיר. הוא מביט על פועולותיה הנמרצות של טל וכשהיא מוכנה לנסיעה במקום לנסוע הוא יושב ומסתכל אליה בחיוך זורח ומוזר. טל התחמקה ככל שיכלה מהמבט ההולך ומטריד ככל שהוא ממשיך להיות נעוץ בה. כעת לנוכח הקיפאון והחיוך המוזרים של הנהג היא חשה בליבה צינה לא נעימה. היא פתחה שוב את הדלת עוד בטרם הניע הנהג את המכונית.

"אני ארד פה."

פרץ צחוק נשמע מכיוון הנהג ותנועותיה של טל הופכות חפוזות באומרה להימלט החוצה. לפתע היא שומעת את שמה.

"טל, טל! זה אני! זה דודי! זה דודי!"

הקול המוכר עוצר את טל. לפתע מחלחלת בה ההכרה. דודי!

"דודי? דודי! מה...?!"

בלי לחשוב היא מנסה לחבק אותו מהמושב האחורי. דודי צוחק בהתרגשות, אבל בה בעת נרתע ולבסוף נסוג סמוק ונבוך ומסמן לה שהוא שומר נגיעה.

הם נוסעים. במראה של המכונית רואים רק את העיניים של דודי בן ה-28, ללא הזקן והבגדים השחורים.

"במה זכינו לכבוד?"

"ההלוויה של אמא של אוריין... בטח שמעת."

דודי מרצין ומהנהן בקדרות.

"כן."

שתיקה קלה. טל מסתכלת על דודי היטב. היא נראית כאילו תוהה אם השתגע. והנה מתחלפת פליאתה אט אט במשהו אחר – בהלה. פניו של דודי קודרות ביותר אך כשהוא שם לב שטל מסתכלת עליו הוא מחייך אליה. וגם היא ממחרת להעלים בחטף את חרדתה ולחייך.

"זה הרכב של הבית קברות. במקום הטרקטור. ריתכו לוחות לסגור את הקבינה וסוחבים בצורה מכובדת."

"סוחבים מה?"

דודי מחייך.

"זה... התחום שלי עכשיו. אני עושה הכל. כולל שטיפה. בעיקר שטיפה. את יודעת, להכין לקבורה."

"אתה צוחק, איך אתה... כאילו, זה לא קשה לך?"

דודי נושם נשימה עמוקה, כמו אנחה.

"הפעם הראשונה... מאוד קשה."

"כמה זמן אתה כבר...? התגייסת?"

"לא. השתנו לי התוכניות..."

ולרגע שניהם שוב מתחמקים זה ממבטו של זה.

דודי נעצר לבסוף בכניסה למושב. טל יוצאת. כעת נמס המתח והם שוב מביטים זה בזה בהתרגשות הפגישה. טל מסתכלת שוב על פניו המזוקנות של דודי והבגדים השחורים.

"זה לא אתה. כשאני אכנס לכפר אני אפגוש אותך האמיתי."

בלי לחשוב היא תופסת בידו לפרידה. דודי המחייך קופא. טל ממהרת לעזוב במבוכה.

"סליחה. אם תלך לגיהנום תגיד להם שזה באשמתי."

דודי צוחק בעצבנות ונוסע. עם עזיבת המכונית, נחשף לעיני טל מראה תן צלוב על מוט בשדה. מקרוב אפשר לראות שהגווייה מוסמרה ישירות אל הקרש, ושיד חוליגן ריססה אותה בגרפיטי אדום ותחבה מקלות לתוכה. והנה, או רק היה לה נדמה, נשמעת יללה. כשטל פונה להיכנס למושב החיוך שהיה על שפתיה נמחק.

עודה צועדת וקרבה אל ראשוני הבתים. נשמע קול חלון נשבר וקול גבר צרוד.

"עופו מפה! בני זונות, תעופו מפה!!!"

גבר בן 30, מקריח ולא מגולח. רודף וצועק כמשוגע על שני ילדים כבני עשר.

"תעופו מפה! תסתלקו מפה!! בני זונות!! בני שרמוטות!! אני אהרוג אותכם!"

הילדים בורחים מגחכים. אחד מהם מרים אבן גדולה ומעיף אותה על תומר.

"הלוי המניאק! הלוי המסריח!"

האבן פוגעת בגבר ברקה והילדים בורחים. האיש אוחז המום ברקתו הפגועה. הוא בודק את חלון הבית השבור ונחתך, מנער בכאב את ידו המדממת ואז, בהתקף זעם, הוא תופס את העציצים שעליו ומטיח אותם ארצה, אוחז מקל ושובר את מה שנשאר מהחלון. לפתע הוא מבחין בטל. תחילה הוא נדהם ומגחך, מסכתו הזועפת נעלמה בבת אחת ואיננה, טל מחייכת. ולבסוף, כמו ניתן האות, הם רצים זה אל זה בהתרגשות ומתחבקים.

"וואו! וואו! מה את עושה כאן? באת לבקר אותנו? מה את עושה כאן?"

"באתי להלוויה... אוריין התקשרה אליי".

הבחור, ששמו הוא תומר, מרצין ומהנהן. אחרי שתיקה של רגע הוא מתרגש מחדש.

"איזה כיף לראות אותך אבל. איזה כיף. את יודעת שהיא התחתנה".

חיוכה של טל נמוג לרגע בפליאה.

"כן. כבר מזמן".

קריאה גסה ותובענית נשמעת מכיוון הבית.

"תומר!"

תומר נפנה לקריאה במבע של ייאוש, אות שחובה עליו להיענות לה. הוא מרצין ועיניו הכהות והעמוקות מביטות בטל.

"תבואי תדברי איתי טוב? אל תיסעי בלי להגיד לי שלום".

"ברור".

חיוך עולה על פניו תומר, כאילו שכח באחת את כל צרותיו.

"להתראות".

טל ממשיכה דרכה במושב. עמיצור בן השבעים, חקלאי שרוף שמש הרכון על גינתו, מנופף לה בתנועה אווילית ונראה כחגב מתנדנד. במרפסת אחת יושבים נירה, בחורה בגילה של טל, בהיריון מתקדם וסער, בחור כבן עשרים. דומים כתאומים ואוחזים זה בזרועה של זו כבני זוג. נירה רואה את טל וקדה בראשה לשלום באיפוק רב מאוד.

לבסוף מגיעה טל לבית של זוג צעיר. על הדלת תלויה מודעת אבל עם תמונה של אישה כבת 50, בעלת תלתלים בלונדיניים מלאכיים וחיוך שופע חום אנושי. טל דופקת על הדלת.

ניב, גבר נאה ובנוי לתלפיות כבן 32, פותח. למראה טל, החיוך המנומס שהיה על פניו נמחק בתדהמה.